

Πολιτική

Στα μέσα του περασμένου Φεβρουαρίου ο Κώστας Σημίτης μίλησε σε μια εκδήλωση με θέμα «Σκέψεις για μια προοδευτική διακυβέρνηση». Αλλά τότε την παράσταση έκλεψε μια φράση του για το φαινόμενο του εργατολόγου, πρώην νομικού συμβούλου της ΓΣΕΕ, και πολύ λίγο προβλήθηκαν όσα είπε για ευρύτερα θέματα.

Αυτές τις μέρες κυκλοφόρησε ένα νέο βιβλίο του, με τον ίδιο τίτλο που είχε και η ομιλία του (εκδόσεις «Πόλις»), στο οποίο επιχειρεί να δώσει απαντήσεις σε δύο ερωτήματα των ημερών:

❶ Πώς μπορεί ένα κόμμα να έχει την πολιτική ηγεμονία ή, αν την έχει χάσει, να την αποκτήσει ξανά; Αν και διευκρινίζει ότι δεν κάνει αναφορές σε συγκεκριμένα κόμματα, οι «συμβουλές» του προς το ΠΑΣΟΚ προκύπτουν αβίαστα. Γράφει, μεταξύ άλλων, ο πρώην πρωθυπουργός:

«Πολιτική ηγεμονία έχει μια πολιτική παράταξη όταν

ο λόγος, οι απόψεις, οι πρωτοβουλίες της αποτελούν κυρίαρχο θέμα στη δημόσια συζήτηση, διαμορφώνουν τις πεποιθήσεις και τις αντιδράσεις των πολιτών τους επηρεάζουν, τους κινητοποιούν, τους οδηγούν τη στράτευση και πολιτική συμμετοχή, καθορίζουν τη δράση και τις προσπάθειές τους για κοινωνικές μεταβολές. Ένα κόμμα στην εξουσία έχει συνήθως πολιτική ηγεμονία εφόσον καθορίζει την ημερήσια διάταξη της πολιτικής δραστηριότητας. Τη χάνει όταν δρα ανατακλαστικά, αμυντικά, απέναντι στις πρωτοβουλίες της αντιπολίτευσης ή στα κοινωνικά γεγονότα. Η αντιπολίτευση που θέλει να αποκτήσει πολιτική ηγεμονία πρέπει να ξεπεράσει το στάδιο κατά το οποίο η δραστηριότητά της συνίσταται μόνο στην παρακολούθηση και

Συμβουλές Σημίτη για ανάκαμψη του ΠΑΣΟΚ

Κ. Σημίτης: Ελπίζω οι προσπάθειες του ΠΑΣΟΚ να το βοηθήσουν να ξαναβρεί το νήμα της νίκης

τον σχολιασμό των κυβερνητικών κινήσεων».

❷ Γιατί, εκτός από την κυβέρνηση, εμφανίζεται το φαινόμενο να έχει φθορά και η αντιπολίτευση και πώς αυτό αντιμετωπίζεται; Ιδού πώς απαντά ο κ. Σημίτης:

«Το φαινόμενο έχει παρατηρηθεί και σε άλλες χώρες. Οφείλεται στο ότι οι ψηφοφόροι έχουν μειωμένες προσδοκίες από πρόσωπα και παρατάξεις ή θέλουν να εκφράσουν τη δυσαρέσκειά τους για την πολιτική γενικά. Για να εισπράξει ένα κόμμα τη φθορά των άλλων, πρέπει να πείσει τους ψηφοφόρους ότι μπορεί να διαχειριστεί αποτελεσματικά τα θέματα εξουσίας· πρέπει να έχει εκπονήσει σχέδια τα οποία θα ανταποκρίνονται στις προσδοκίες των πολιτών, αποτελώντας έτσι μια εναλλακτική λύση.

Το κόμμα που διεκδικεί την εξουσία θα έχει πιθανότητες επιτυχίας, μόνο εάν αντιπαραθέσει στη δυσαρέσκεια τα δικά του σχέδια ανασυγκρότησης, και μάλιστα με πειστικό τρόπο. Το παράδειγμα του γαλλικού σοσιαλιστικού κόμματος στα τέλη της δεκαετίας του 1960 δείχνει ότι η φθορά της κυβερνητικής παράταξης και της αντιπολίτευσης είναι ταυτόχρονη όταν υπάρχουν παρόμοιες εξουσιαστικές πολιτικές συμπεριφορές, μηχανισμοί διατήρησης των υπάρχουσών ισορροπιών, προσπάθεια αποκλεισμού μεταρρυθμίσεων. Η διαφορετική προσέγγιση που προτείνει ένα κόμμα αποκτά πειστικότητα με τη δράση, την ενότητα και τον λόγο του. Ελπίζω –καταλήγει– οι προσπάθειες που καταβάλλει τώρα το ΠΑΣΟΚ να το βοηθήσουν να ξαναβρεί το νήμα της νίκης».